

МИР ЯЗЫКА И ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В МАСС-МЕДИА

ӘОЖ 81:002

С.С. Татиева

Халықаралық ақпараттық технологиялар университеті, Алматы, Қазақстан

АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРҒА НЕГІЗДЕЛГЕН ҚҰРАЛДАРДЫ ҚАЗАҚ ТІЛІ ПӘНІНДЕ ҰТЫМДЫ ҚОЛДАНУ

«XXI ғасырда алдыңғы саптағы елдер қатарына өз жастарының интеллектуалды және рухани әлеуетін барынша дамыта алатын оқу орындарының ең тиімді жүйесін жасаған ел ғана көтеріле алады»

Н.Ә.Назарбаев

Аңдатпа: Бұл мақалада білім беру процесінде ақпараттық технологиялардың рөлі қарастырылады. Сонымен қатар, қазақ тілі пәнінде ақпараттық және компьютерлік технологияларды қолданудың артықшылықтары туралы түсінік берілген.

Түйінді сөздер: ақпараттық технологиялар, техникалық құралдар, оқу үрдісі

Кіріспе

Қазіргі жағдайда білім берудің ең өзекті міндеті студенттердің коммуникативтік мәдениетін қалыптастыру болып табылады. АКТ қазіргі университеттің білім кеңістігін кеңейтудің ең тиімді құралына айналуда.

Оқу үрдісінде ақпараттық технологияны қолдану студенттің оқу тиімділігін айтарлықтай арттырады. Бұл технологияларды қазақ тілін оқытуда қолдану арқылы үлкен нәтижелерге қол жеткізуге болады. ЖОО ақпараттық технологияларды қолдану студенттерге байыпты ғылыми-зерттеу жұмыстарын, мультимедиялық презентациялармен жобалау жұмыстарын және т.б. құру мүмкіндіктерін көрсетуге жол ашады.

Егер біз «Әдістемелік терминдер сөздігіне» (авторлар: Азимов Е.Г., Шукин А.Н.) жүгінсек, келесі анықтаманы табамыз: ақпараттық технологиялар дегеніміз – бұл «жинау, жинақтау, сақтау, іздеу, беру әдістерінің жүйесі». Компьютерлік байланыс желілерін қолдана отырып ақпаратты өңдеп беру [1].

Қазіргі уақытта сізге ақпарат алу, оны пайдалану, өзіңіз жасау мүмкіндігі қажет. АКТ-ны кеңінен қолдану оқытушыларға қазақ тілін оқытуда жаңа мүмкіндіктер ашады.

Ақпараттық технологиялар, әдетте, аудио, видео, компьютер, интернет сияқты техникалық құралдарды қолданатын технологиялар деп аталады.

Қазақ тілін оқытуда компьютерлік технологиялар кеңінен қолданылады. Компьютердің оқу құралы ретіндегі ерекшелігі оның күрделілігі, әмбебаптығы, интерактивтілігі сияқты сипаттамаларымен байланысты. Мультимедиялық бағдарламаларға негізделген интерактивті оқыту барлық әдістемелік, дидактикалық, педагогикалық және психологиялық принциптерді толығымен жүзеге асыруға мүмкіндік береді, оқу процесін қызықты етеді. Студенттердің

тілдік дайындығының деңгейін ескеру қабілеті – индивидуация және оқуға сараланған тәсілдерді жүзеге асыру үшін негіз болып табылады.

Сонымен бірге қол жетімділік қағидасы сақталады және әр студенттің жеке қарқыны ескеріледі. Компьютердің көмегімен сабақта жеке, жұптық және топтық жұмыс түрлерін ұйымдастыруға болады. Алайда, компьютер сабақта оқытушының орнын баса алмайтынын есте ұстаған жөн. Компьютермен жұмыс уақытын мұқият жоспарлап, оны нақты қажет болған кезде пайдалану қажет.

Мультимедиялық оқу құралдарын қолдану – педагогикалық технологиялар дамуының табиғи кезеңі

Қазіргі уақытта мультимедиялық технологиялар кеңінен қолданылады. «Мультимедия» термині: көптеген орталарды білдіреді. Мұндай ақпарат құралдары: мәтін, дыбыс, бейне. Ақпараттың барлық осы түрлерін қолданатын бағдарламалық өнімдер мультимедия деп аталады.

Бүгінгі таңда университет білімін модернизациялау бағыттарының бірі – компьютерлік технологиялар мен мультимедияларды енгізу. Бұл студенттердің аналитикалық әрекеттерін жандандыруға, шығармашылық қабілеттерін ашуға, психикалық процестерін ынталандыруға мүмкіндік береді.

Оқытудың дәстүрлі әдістері мен заманауи ақпараттық технологиялардың, оның ішінде компьютердің үйлесімі оқытушыға осы қиын міндеттерді шешуге көмектеседі. Компьютерді пайдалану оқу процесін мобильді, сараланған, жеке етуге мүмкіндік тудырады.

Әдіскерлер АКТ құралдарының бірнеше классификациясын ажыратады. Бірінші классификацияға сәйкес білім беру жүйесінде қолданылатын барлық АКТ құралдарын екі түрге бөлуге болады: аппараттық (компьютер, принтер, сканер, камера, видеокамера, аудио және видео магнитофон және т.б.) және бағдарламалық қамтамасыздандыру (электрондық оқулықтар, тренажерлер, тест орталықтары, ақпараттық сайттар, интернеттегі іздеу жүйелері және т.б.) [2].

Қазіргі уақытта болып жатқан АКТ саласындағы серпіліс бізді танымдық қызметті ақпараттық қамтамасыз етуді ұйымдастыру мәселелерін қайта қарауға мәжбүр етеді. Осылайша, АКТ құралдарының екінші жіктемесі білім беру қызметінде ақпараттық технологияны қолдану мүмкіндігін қарастырады [3]:

- InternetExplorer, Mozilla Firefox т.с.с., түрлі іздеу жүйелерін (Yandex.ru, Rambler.ru, Mail.ru, Google.ru, Yahoo.com, т.с.с.) қолдана отырып, Интернетте әдебиет іздеуді және онымен жұмыс істеуді (дерексіз, ескерту, аңдатпа, дәйексөз және т.б.); негізгі Microsoft Office қосымшаларын пайдаланып мәтіндермен жұмыс істеу үшін: Microsoft Word сізге графикалық дизайнмен мәтіндер жасауға және өңдеуге мүмкіндік береді; Microsoft PowerPoint материалды көркемдеу үшін слайдтар жасауға мүмкіндік жасайды; Microsoft Excel есептеулерді орындауға, мәліметтерді талдауға және бейнелеуге және кестелер мен веб-беттердегі тізімдермен жұмыс істеуге; Microsoft Office Publisher бағдарламасы буклеттер, брошюралар және т.б. (PROMTXX) электрондық сөздіктерді (AbbyLingvo7.0) қолдана отырып, мәтіндерді автоматты түрде аудару үшін;

- ақпаратты сақтау үшін (CD-, DVD-дискілер, Flash-дискілер);

- байланыс үшін (Интернет, электрондық пошта, ICQ, Skype, MailAgent және т.б.);

- графика мен дыбысты өңдеуге және көбейтуге арналған (MicrosoftMediaPlayer, WinAmp, WinDVD, zplayer ойнатқыштары, ACDSee, PhotoShop, CorelDraw суреттерін көруге арналған бағдарламалар, Visio сызбалары мен сызбаларын құруға арналған бағдарламалар т. б.); жасап, өзгертуге мүмкіндік береді.

АКТ құралдары қазақ тілі сабақтарында қолдану

Аталған АКТ құралдары қазақ тілі сабақтарында студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастыруға қолайлы мүмкіндіктер туғызады. Олар компьютерлік технологияны жеке тақырыптарды оқып-үйрену үшін де, алған білімдерін өзін-өзі бақылау үшін де қолдана

алады. Сонымен қатар, компьютер – кез келген тапсырманы қалағанынша қайталайтын, дұрыс жауапқа қол жеткізе алатын, дағдыларды автоматтандыратын ең шыдамды оқытушы.

Сабақты өткізудің дәстүрлі әдістерімен оқытушы студенттер үшін негізгі ақпарат жеткізушісі ретінде әрекет етеді, ол студенттің шоғырлануын, зейінін және есте сақтауын талап етеді. Бұл режимде әр студент жұмыс істей бермейді.

Мінездің психологиялық сипаттамалары, студенттердің қабылдау түрі сәтсіздікке себеп болады. Сонымен қатар, білім деңгейіне қойылатын қазіргі заманғы талаптар студенттің сабақтың тақырыбын игеруіне қажетті ақпарат көлемін азайтуға мүмкіндік бермейді.

Алайда, компьютерлік бағдарламаларды қолдана отырып, сабақты ұйымдастыру кезінде студенттерге мәтін, диаграмма, график, сызба түрінде анимациялық эффектілерді қолдана отырып, түрлі-түсті безендірілген ақпарат беріледі. Мұның бәрі, қазіргі дидактикаға сәйкес, сізге оқу материалын ауызша түсіндіруден гөрі анық және оңай алуға мүмкіндік береді. Мұндай сабақтарда студент өз бетінше жаңа материалды түсініп алға ұмтыла отырып, қажет болған жағдайда түсінбеген материалға оралып немесе алға қарай ұмтыла отырып, жеке режимде жұмыс істеуі өте маңызды.

Компьютер студенттердің әртүрлі жауаптарына адал: ол студенттердің мақтау сөздерімен немесе жала жабуымен жұмыс істемейді, бұл олардың дербестігін дамытады және сабақта жағымды әлеуметтік-психологиялық атмосфера жасайды, оларға өзіне сенімділік береді, осыған орай жеке басының дамуы үшін маңызды фактор болып табылады.

Сонымен, студенттердің компьютермен жұмыс істеуінің артықшылықтары мынада:

- студенттердің жалпы мәдени дамуы;
- компьютерлік дағдыларды жетілдіру;
- тіл деңгейін көтеру;
- қолайлы психологиялық климатты құру;
- студенттердің ынтасы мен пәнге деген қызығушылығын арттыру;
- студенттердің өзін-өзі бекітуі;
- оқытуды дараландыруды жүзеге асыру мүмкіндігі;
- кері байланыс қағидатын іске асыру;
- материалды көрнекі түрде көрсетудің үлкен мүмкіндіктері;
- тақтаға материал жазуға уақытты қоспағанда;
- оқытушының шығындарын үнемдеу;
- студенттердің жұмысын тексеру процесін жетілдіру;
- оқытушының беделін арттыру;
- бақылау мен өзін-өзі бақылаудың үйлесуі;
- студенттің іс-әрекетін объективті және уақтылы бағалау;
- өзіндік жұмыс дағдыларын жандандыру.

Заманауи педагогикалық технологияларды қолдану сізге өзгеруге мүмкіндік береді:

- оқудан есте сақтау функциясы ретінде, оқудан ақыл-ой даму процесі ретінде;
- статистикалық білім моделінен психикалық әрекеттердің динамикалық жүйесіне;
- орташа студенттің назарын сараланған және жеке оқу бағдарламаларына аударудан;
- сыртқы мотивациядан ішкі моральдық-еріктік реттеуге дейін.

Қазақ тілі сабағында ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану оқытудың тиімді құралы ретінде компьютердің орасан зор әлеуетін ашады. Компьютерлік оқыту бағдарламалары сөйлеу әрекетінің әртүрлі түрлерін жаттықтыруға және оларды әрқилы комбинацияларда біріктіруге, тіл құбылыстарын түсінуге, тілдік қабілеттердің қалыптасуына, коммуникативті жағдайларды жасауға, тіл мен сөйлеу әрекеттерін автоматтандыруға, сонымен қатар жеке тәсілдің жүзеге асырылуын және студенттердің өздік жұмыстарын күшейтуге мүмкіндік береді.

Қазақ тілі сабағында АКТ және интернет ресурстарын қолдану әдіснамалық, дидактикалық, педагогикалық және психологиялық қағидалардың толық спектрін жүзеге асырады.

Қазақ тілі сабақтарында компьютерлік білім беру бағдарламаларын қолдану коммуникативті мәселелерді шешудің тиімділігін арттырады, студенттердің сан түрлі сөйлеу әрекетінің түрлерін дамытады және сабақта студенттің қазақ тілдік белсенділігі үшін тұрақты мотивацияны қалыптастырады.

Жобалық әдіспен ақпараттық технологияның үйлесуі университет студенттеріне өздерінің білімдерін, дағдыларын іс жүзінде қолдануға мүмкіндік береді. Сондықтан бірлескен ұжымдық қызмет сәтті жүзеге асырылатын ғылыми-танымдық қызметті ұйымдастырудың бір түрі болып табылады. Бұл қазақ тілін үйренуге деген ынтаны арттыруға мүмкіндік береді.

Біздің ойымызша, қазақ тілі сабағында АКТ мен ғаламтор ресурстарын пайдалану бүгінгі күннің өзектілігі болып табылады. Оқытушы өз студенттеріне қызықты, заманға сай, өзінің педагогикалық шеберлігі мен зияткерлік деңгейін жетілдіруі керек.

Қоғамның қазіргі даму кезеңі ақпараттандыру үрдісімен сипатталады. Білім беруді ақпараттандыру процесінің негізгі бағыттарының бірі білім беру жүйесіне жаңа ақпараттық технологияларды енгізу болып табылады. Білім беруді ақпараттандыру процесінің дамуына байланысты оқу материалының көлемі мен мазмұны өзгеруде.

Қазіргі уақытта білім беру саласындағы маңызды өзгерістер ЖОО қазақ тілін оқытуға да әсер етті. Атап айтқанда, интернет-ресурстарды пайдалану, оқу процесінде компьютерлік бағдарламаларды оқыту сияқты жаңа ақпараттық технологиялар енгізіле бастады [4].

Біз 80-жылдардың ортасында басталған әлі де қарқынмен дамып келе жатқан ақпараттық, компьютерлік революция дәуірінде өмір сүріп жатырмыз. Компьютерлер біздің өмірімізге және қазақ тілін үйрену процесіне де кірді. Оқу үрдісіндегі компьютер – бұл студенттерді оқыту, олардың оқу іс-әрекетінің мүмкіндіктерін кеңейту құралы. Компьютерлер оқытушылардың оқытуды дараландыру қабілетін едәуір арттырады және қазақ тілін оқытуда студенттердің танымдық белсенділігін жүзеге асырады және оқу процесін студенттердің жеке ерекшеліктеріне бейімдеуге мүмкіндік береді.

Бүгінгі таңда компьютерлік технологияны және телекоммуникацияны бір пәндік салада пайдалану қабілеттілігін жалпы сауаттылықтың өлшемі ретінде қарастыру керек. Оны бүгінгі оқылым, жазылым және тыңдалым тәсілдерінің дәстүрлі түсіндірмесімен салыстыруға болады.

Ақпараттық және компьютерлік технологияларды қолдану бізге қазақ тілін оқытуда жаңа мүмкіндіктер ашады. АКТ-ны қолдана отырып, біз оқытудың жаңа формалары мен әдістеріне тап боламыз, сонымен қатар оқу процесіне жаңа тәсілдер мен стильдер іздейміз.

Сонымен, біз оқу үрдісінде АКТ элементтерін жиі атаймыз:

- компьютер мен мультимедиялық жоба, интерактивті тақтаны қолдану арқылы;
- көрсетілген электронды оқулықтар мен оқу құралдары;
- электрондық энциклопедиялар мен анықтамалықтар;
- интернеттің білім беру ресурстары;
- суреттер мен иллюстрациялары бар DVD және CD дискілері;
- бейне және аудио жабдықтар;
- интерактивті конференциялар мен конкурстар;
- қашықтықтан оқытуға арналған материалдар;
- ғылыми жобалар мен жобалар;
- қашықтан оқу [5].

Оларды студенттердің сөйлеу әрекетіне енгізу үшін лексикалық дағдыларды дамыту – сөздік қорды игерудегі басты міндет. Лексикалық дағдыларды қалыптастыруда компьютерлік технологияны қолдану процестің тиімділігін айтарлықтай арттырады [6].

Сөз мағынасын пысықтау үшін біз студенттерге, мысалы, сөздерді тақырыптық топтарға бөлуге арналған жаттығуды ұсынамыз (Мектеп: бор, парта, оқытушы. Отбасы: анасы, әпкесі, әкесі).

Компьютер арқылы сөздерді қолдануға үйрету үшін студенттерге мына сөздерден сөйлем құрауды ұсынамыз: бар, үлкен, сол жерде, менің, терезе, жатын бөлме, (Менің жатын бөлмеде үлкен терезе бар).

Оқыту кезеңінде және сөздік қорды өнімді іс-әрекетке пайдалану кезінде сөз тіркестерінің мазмұнына негізделген сөздерді біріктіру операциялары шешуші болады. Өнімді лексикалық дағдыларды қалыптастыру үшін біз компьютерді пайдаланып, студенттерді лексикалық бірліктерді біріктіруге байланысты іс-әрекеттерді үйретеміз. Мысалы, жаттығуға арналған тапсырма:

- айтыңызшы, тізімделген заттар не болуы мүмкін: үй, бөлме, үстел, кілем. Сын есімдер басқа бағанға орналастырылады: үлкен, ескі, ақ, әдемі. Студент осы сын есімдер мен зат есімдерден сөйлемдерді дұрыс құрастырып, оларды тиісті бағандардан төмендегі жолдарға жылжыту керек. Сонымен қатар толтырылған жолдардың саны студентке ол әлі құрастырмаған басқа да тіркестер бар екенін айтады. Сөз тіркестерін басқаларға қарағанда көбірек құраған студент көп ұпай жинайды.

Өнімді дағды қалыптастыру үшін мәлімдемедегі кемшіліктерді толтыру үшін жаттығу жасалады. Бұл жағдайда дұрыстығының көрсеткіші – алмастырылған лексикалық бірліктің семантикалық мағынасының біріккенге сәйкес келуі. Мысалы, біз студенттерге диалогтардағы кемшіліктерді тиісті лексикалық бірліктермен толтыруды ұсынамыз, немесе, біз сұраққа жауап беру үшін сөйлемді таңдау тапсырмасын береміз:

– Сіз шай ішесіз бе?

а) Қош келдіңіз

ә) Иә, өтінемін

б) Өзіңізге көмектесіңіз

Мұндай жаттығуларды жылдам орындау уақытты үнемдеуге байланысты зерттелген сөздік қорын арттыруға мүмкіндік береді. Компьютер сонымен қатар әртүрлі, бірақ күрделілігі бірдей тапсырмаларды орындайтын студенттерге негізделген сөздік қорын оқыту процесін жандандыруға септігін тигізеді. Сөйлеу әрекетінде лексикалық бірліктерді қолданудағы жаттығудың мысалын келтіреміз: студенттер тұтас диалог құруы керек.

- Иә Иә. Өтінемін, өтінемін.

- Сіз жеміс-жидек пен шұжықты қалайсыз ба?

- Өзіңізге көмектесіңіз.

- Иә, өтінемін. Маған бес алма бере аласыз ба?

- Рақмет сізге! Маған апельсин ұнайды. Мен апельсин алсам бола ма?

Бірдей диалог құрған студенттер жұптасады. Рөлдер бойынша диалогтарды оқиды және жаттайды. Осыдан кейін диалогтар бүкіл топтың алдында ойнатылады. Сонымен бірге диалогтарды тындайтын студенттер рецептивті лексикалық дағдыларды қалыптастырады.

Лексикалық дағдыларды қалыптастыру бойынша жасалған жұмыс диалогтік сөйлеудің сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға көшуге мүмкіндік береді. Сабақтарда студенттердің дағдыларын қалыптастыруда компьютерлік бағдарламаларды пайдалану, компьютерлік оқыту технологиялары қазақ тілінің лексикасын оқыту кезінде қойылған мақсаттарға толық сәйкес келетіндігін көрсетті.

Компьютерлік технологияларды біз дәстүрлі оқу құралдарымен қатар қолданамыз. Дегенмен, компьютерлік бағдарламаларды қолдану тәжірибесі оқытудың дәстүрлі әдістеріне қарағанда компьютерлік технологияның көптеген артықшылықтары бар екенін көрсетеді. Олардың қатарында студенттердің дербестігін жекелендіру және интенсификациялау, танымдық белсенділік пен ынталандыруды арттыру, білім беруді интенсификациялау және қолайлы оқу ортасын құру бар.

Грамматиканы оқыту барысында біз АКТ-мен жұмыс жасаудың әртүрлі әдістерін қолдануға тырысамыз.

Біз жаңа ережені түсіндіру немесе білімімді тексеру үшін Power Point бағдарламасындағы презентацияны қолданамыз. Түрлі-түсті презентация студенттерге теориялық материалды жақсы есте сақтауға көмектеседі.

Дайындық кезеңінде ғаламтор ақпарат жинау үшін қолданылады. Келесі кезең: Power Point бағдарламасында презентация жасау. Сөйлеу дағдысы: презентацияларды, компьютерлік оқулықтарды, кестелерді, диаграммаларды қолдана отырып жүзеге асырылады.

Презентация жасау барысында студенттердің дамуын байқау өте қызықты. Әр студент үшін бұл өздерін, қызығушылықтарын, алған дағдыларын көрсетуге мүмкіндік береді. Студенттер тақырыптар бойынша өздері туралы презентациялар жасайды, слайдтарда өздерінің фотосуреттерін, түйін сөздерін, сөз тіркестері арқылы хабарлама жасауға көмектеседі. Мұндай сөйлеу дағдылары тәжірибеде көптеген мәселелерге қызығушылық тудырады. Бұл тілде сөйлеуге жақсы ынталандыру болып табылады.

Келесі тақырыптар бойынша баяндамалар жасалды: «Менің отбасым», «Менің әуестігім», «Менің пәтерім», «Менің университетім», «Менің туған күнім», «Менің күн тәртібім». Студенттік презентациялар – олардың өмірі мен айналасындағы фактілер туралы әңгімелер ғана емес, сонымен қатар оларға түсініктеме беру, өз пікірлерін білдіру әрекеті.

АКТ сабақта тесттерді тиімді пайдалануға және сабақ уақытын үнемдеуге мүмкіндік береді. Студенттер тестілеуден кейін нәтижелерін бірден біле алады. АКТ қолдану бағалаудың субъективтілігін болдырмауға мүмкіндік береді.

Қорытынды

Қазір біз компьютерді пайдаланбай жұмысымызды елестете алмаймыз. Бұл тақырыптық жоспарлауды, сабаққа дайындалу кезінде, сабаққа үлестірмелі материалдарды (карточкалар, кестелер, диаграммалар, тесттер), сабаққа арналған көрнекі материалдарды, жобаларды жобалағанда және т.б қамтиды. Оқу процесін қадағалаймыз, студенттердің пән бойынша үлгерімін, нәтижелерін тіркейміз. Қазақ тілі сабақтарында АКТ қолдану материалды студенттерге көрнекі түрде жеткізуге, оқытушының жұмысын жеңілдетуге, білім алушылардың қызығушылығына байланысты оқу үлгерімін арттыруға, сонымен қатар материалды түсіндіруге бөлінетін уақытты қысқартып, топтастыруға көп көңіл бөлуге мүмкіндік береді. Аудиторияда компьютер мен ақпараттық технологияны пайдалану енді инновация емес, қажеттілік. Өйткені қоғам үлкен қарқынмен дамып келеді, ал студенттер мен оқытушылар заманға сай болуы керек, ал компьютерлік технологиялармен күнделікті қарым-қатынас ақпараттық кеңістікті оңай басқаруға мүмкіндік береді.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Азимов Э.Г., Щукин А.Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам) М.: Икар, 2009. — 448 с. — ISBN 978-5-7974-0207-7.
2. Коптюг Н.М. Интернет-уроки как вспомогательный материал для учителя английского языка // Иностранные языки в школе. – 2000. - № 4. – С. 54-59.
3. Селевко Г.К. "Современные образовательные технологии" Москва "Научное образование" 1998.
4. Құдайбергенова К.С. Инновациялық тәжірибе орталығы- педагогикалық технология көзі. «Алматы», 2001.-75б.
5. Құдайбергенова К.С. Құзырлық табиғаты – тұлғаның өздік дамуында. – Алматы, -2006. -86 б.

REFERENCES

1. Azimov E.G., Schukin A.N. A new dictionary of methodological terms and concepts (theory and practice of teaching languages) M.: Ikar, 2009. - 448 p. - ISBN 978-5-7974-0207-7.
2. Koptuyug N.M. Internet lessons as an auxiliary material for an English teacher // Foreign languages at school. - 2000. - No. 4. - S. 54-59.

3. Selevko G.K. "Modern educational technologies" Moscow "Scientific education" 1998.
4. Kudaibergenova KS The center of innovative practice is a source of pedagogical technology. «Almaty», 2001.-75p.
5. Kudaibergenova KS The nature of competence is in the self-development of the individual. - Almaty, -2006.-86 p.
6. Ways to organize methodical work to improve the professional level of teachers // Scientific and practical collection. -Almaty, 2008.

С.С. Татиева

Рациональное использование информационных технологий на занятиях по казахскому языку

Аннотация. В данной статье рассмотрена роль информационных технологий в образовательном процессе. Выделены преимущества использования информационно-компьютерных технологий.

Ключевые слова: информационные технологии, учебный процесс, технические средства

S.S. Tatiyeva,

Rational use of tools based on information technology in Kazakh language lessons

Summary. The article describes the use of information technology in the educational process. The advantages of the use of information and computer technologies.

Key words: information technology, learning process, technical means.

Сведения об авторе:

Татиева Светлана Сериковна, магистр, сениор-лектор кафедры языков Международного университета информационных технологий.

About author:

Svetlana S. Tatiyeva, master, senior-lector at Language Department, International Information Technology University.

УДК 81-13

Шетиева А.Т.

Международный университет информационных технологий, Алматы, Казахстан

ПРИМЕНЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ОПРЕДЕЛЕНИИ СМЫСЛОВОГО СОДЕРЖАНИЯ СПОРНОГО ТЕКСТА

Аннотация: В настоящей статье на примере привлечения онлайн seo-анализа для выявления смыслового содержания текста демонстрируется возможное использование в лингвистическом исследовательском процессе в качестве дополнительных процедур информационных технологий. Материалом послужили спорные тексты, которые могут поступать на исследование специалисту-лингвисту в разном объеме и количестве.

Ключевые слова: анализ текста, смысловое содержание, seo-анализ текста, ключевые слова, семантическое ядро, спорный текст.